

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.1008.2022

Łódź, 19 października 2022 r.

Rada Gminy

Wola Krzysztoporska

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 1005, 1079 i 1561)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLVIII/419/22 Rady Gminy Wola Krzysztoporska z dnia 15 września 2022 r. w sprawie nadania statutu dla Gminnego Ośrodka Kultury w Woli Krzysztoporskiej, w części obejmującej:

- § 5 ust. 1 w zakresie wyrazów „a w szczególności” załącznika do uchwały,
- § 7 ust. 2 w zakresie wyrazów „w szczególności” załącznika do uchwały,
- § 13 w zakresie wyrazów „w szczególności” załącznika do uchwały.

U z a s a d n i e

Dnia 5 października 2022 r. organ nadzoru wysłał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie ww. uchwały. Wątpliwości organu nadzoru wzbudziły regulacje zawarte w § 5 ust. 1, § 7 ust. 2 oraz § 13 załącznika do przedmiotowej uchwały, tj. Statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Woli Krzysztoporskiej.

W wyjaśnieniach udzielonych 10 października 2022 r. Przewodniczący Rady Gminy Wola Krzysztoporska po przeanalizowaniu uwag organu nadzoru wniósł o stwierdzenie nieważności § 5 ust. 1, § 7 ust. 2 oraz § 13 załącznika do przedmiotowej uchwały w zakresie wyrazów „w szczególności”.

Organ nadzoru prezentuje w niniejszej sprawie następujący pogląd.

W zakresie § 5 ust. 1 oraz § 7 ust. 2 załącznika do przedmiotowej uchwały należy podkreślić, że tak skonstruowane postanowienia Statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Woli

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Krzysztoporskiej w ocenie organu nadzoru powodują niejasność i nieprecyzyjność zapisów Statutu, gdyż ustalają otwarty katalog zakresu działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Woli Krzysztoporskiej, co w konsekwencji oznacza, że zakres działania określono jedynie w sposób przykładowy i niepełny. Mając na uwadze art. 13 ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 z późn. zm.) ustawodawca wymaga, aby statut instytucji kultury w precyzyjny sposób regulował te kwestie. Powyższy pogląd znajduje potwierdzenie w orzecznictwie, gdzie podkreśla się, że ponieważ art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy nakazuje określić w statucie zakres działalności instytucji kultury, to nieprawidłowe jest już ujęcie tego zakresu w formie katalogu otwartego przez użycie zwrotu „w szczególności” (wyrok WSA w Gliwicach z dnia 14 marca 2019 r., sygn. akt IV SA/Gl 551/18). Ponadto w zakresie działalności gospodarczej, którą instytucja kultury zgodnie z ustawą może, ale nie musi wykonywać („jeżeli instytucja zamierza działalność taką prowadzić”) podkreśla się, że niedopuszczalne jest takie sformułowanie postanowień statutu, które nie pozwala jednoznacznie ustalić zakresu działalności i czy nie odbiega ona całkowicie od celu instytucji kultury (wyrok NSA z dnia 26 maja 2020 r., sygn. akt II OSK 2619/19). Jeżeli rada gminy zamierza dopuścić do wykonywania takiej innej działalności, to statut powinien określić w sposób jednoznaczny rodzaj i zakres tej działalności (wyrok NSA z dnia 18 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 891/21).

W § 13 Statutu Gminnego Ośrodka Kultury w Woli Krzysztoporskiej Rada Gminy Wola Krzysztoporska przyjęła, że GOK uzyskuje środki finansowe na prowadzenie działalności w szczególności z dotacji podmiotowej i celowej z budżetu Gminy Wola Krzysztoporska, wpływów uzyskanych z prowadzonej działalności gospodarczej, darowizn otrzymywanych od osób fizycznych i prawnych. Podobnie jak w przypadku § 5 ust. 1 oraz § 7 ust. 2 załącznika do przedmiotowej uchwały, użycie zwrotu „w szczególności” sprawia, że katalog wskazujący źródła finansowania ma charakter otwarty, co oznacza, że możliwe jest finansowanie Gminnego Ośrodka Kultury w Woli Krzysztoporskiej w zakresie nieprzewidzianym przez uchwałę. Tego typu konstrukcja oznacza, że inny organ niż Rada, w drodze innego aktu niż uchwała, będzie mógł doprecyzować nieprzewidziane przez uchwałę źródła finansowania. Tymczasem, stosownie do art. 13 ust. 2 pkt 4 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, wyłącznie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego jest uprawniony do ich precyzyjnego określenia. Oznacza to, że Rada we wskazanym fragmencie Statutu bez wyraźnego upoważnienia ustawowego przekazała innemu podmiotowi kompetencję do dookreślenia

wskazanego elementu i tym samym w sposób istotny naruszyła art. 13 ust. 2 pkt 4 tejże ustawy. W najnowszym orzecznictwie sądów administracyjnych podkreśla się, że użycie takiego sformułowania jest sprzeczne z prawem - ustawodawca wymaga od prawodawcy miejscowego określenia źródeł finansowania instytucji kultury. Wobec powyższego nie może on - poprzez użycie sformułowań „oraz innych źródeł”, czy też „innych opłat z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej” - pozostawiać otwartego katalogu tych źródeł finansowania. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie ma możliwości przekazania kompetencji do określania dalszych źródeł finansowania instytucji kultury innemu podmiotowi. Użycie zwrotu „oraz innych źródeł”, jak również „innych opłat z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej” sprawia, że katalog wskazujący źródła finansowania ma charakter otwarty, co oznacza, że możliwe jest finansowanie (...) w zakresie nieprzewidzianym przez uchwałę. Tego typu konstrukcja oznacza, że inny organ niż rada, w drodze innego aktu niż uchwała, będzie mógł doprecyzować nieprzewidziane przez uchwałę źródła finansowania. (...) Oznacza to, że Rada we wskazanych fragmentach Statutu bez wyraźnego upoważnienia ustawowego przekazała innemu podmiotowi kompetencję do dookreślenia wskazanego elementu i tym samym w sposób istotny naruszyła art. 13 ust. 2 pkt 4 przywołanej ustawy (wyrok WSA w Łodzi z dnia 23 lipca 2021 r., sygn. akt II SA/Łd 203/21).

W sytuacji, w której § 5 ust. 1, § 7 ust. 2 oraz § 13 załącznika do uchwały we wskazanym zakresie w istotny sposób naruszają art. 13 ust. 2 pkt 2, 4 i 6 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Tobiasz Bocheński

Do wiadomości:

Wójt Gminy Wola Krzysztoporska